

lesmap bij de voorstelling

DIORAMA

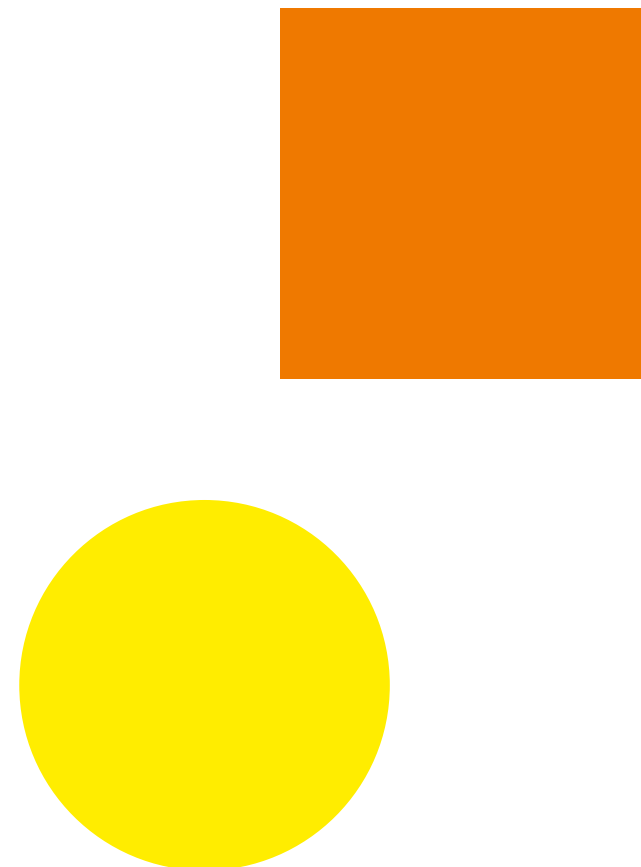

een project van
hanafubuki

INHOUDSOPGAVE

intro.....	3 - 6
• diorama.....	3 - 4
• hanafubuki.....	5
• lesmap.....	6
vooraf in de klas.....	7 - 9
• intro.....	7
• basisvormen & kleurenspeel.....	8
• schaduw dieren.....	9
na de voorstelling.....	10 - 17
• samen filosoferen.....	10
• zonnedans.....	11
• kringspel.....	12
• dieren memory, dieren raden & het vogeltje.....	13
• jungle hoorspel.....	14
• zonnemobiel.....	15
• maak je eigen diorama.....	16
• zet de zon op je gezicht.....	17
bijlage.....	18-23

OVER DIORAMA

Diorama is een korte familievoorstelling voor kinderen vanaf 4 jaar. In een houten mini-theater worden voorwerpen zodanig opgesteld dat er een nieuwe werkelijkheid ontstaat. Je doorloopt als toeschouwer een fantasierijke, poëtische, visuele reis. De koffer die als toneelzaal fungeert zit vol met abstracte vormen, decors en personages. Als toeschouwer maak je een reis doorheen deze uitklapbare kijkkast waarin verschillende werelden ontstaan.

Het verhaal begint op een vreemde ochtend, waar er plots geen ronde maar vierkante zon opkomt. De dieren beslissen of ze voor of tegen die “nieuwe zon” zijn. Tijdens dag en nacht ziet het publiek herkenbare wereldse elementen: pinguïns op de Zuidpool, een giraf bij zonsondergang. De ene wereld volgt de andere op. De ronde zon gaat op en neer. Tot op een ochtend de zon vierkant is.

Het publiek wordt plots geconfronteerd met een absurde en onverwachte niet-bestaande wereld. Tweedimensionaal wordt driedimensionaal, geometrische vormen worden dieren, een vlak krijgt diepgang. Een nieuwe wereld openbaart zich en het publiek krijgt ruimte voor associatie. Het onbesliste avontuur leidt tot grappige en ontroerende taferelen.

Dit visuele theater wordt mee gedragen door een verteller die de kijker aan de hand van woord en geluid uitnodigt om mee in het verhaal te stappen. In *Diorama* gaan we op zoek naar een nieuwe beeldcultuur voor kinderen. Door de sterke focus op het visuele en muzikale is de voorstelling toegankelijk voor het jongste kind.

Een diorama (ook: kijkkast) is een (vaak museale) opstelling waarbij voorwerpen zodanig staan opgesteld dat er een indruk van een mogelijke werkelijkheid wordt getoond.

TRIBUNE & speelmoment

Diorama is een totaalbeleving. Hiervoor hebben we een bijhorende tribune ontworpen. Deze tribune bouwt mee aan de juiste atmosfeer waarin het *Diorama* het beste tot zijn recht komt. Een sobere, intieme, prikkelende omgeving die bij het publiek de juiste kijkhouding uitlokt. Een ruimte waarin fantasie de vrije loop kan gaan.

De tribune bestaat uit losse elementen die we herorganiseren tot een interactieve speelomgeving. Deze bestaat uit een jungle van blokken, een tafel met bankjes om aan te kleuren of een klein hindernissenparcours etc. Dit is het speelmoment waar de kinderen zelf gaan ontdekken. Het is fijn voor kinderen om na het geconcentreerd kijken zich uit te leven in de wereld van *Diorama*.

Het speelmoment is gericht op het spelen en creatief bezig zijn met verbeelding. Het is een zintuiglijke ervaring, in een afgebakende veilige ruimte, waarin de kinderen zelf op ontdekking kunnen. Hier worden de kinderen en hun ouders volledig ondergedompeld in de concepten van de voorstelling. We spelen met vormen en kleuren, compositie en verhoudingen, dieren en verhalen. Het is een uitnodiging om actief deel te nemen en splenderwijs de thematieken van de voorstelling verder te ontdekken.

Diorama is een project van Hanafubuki. Hanafubuki vzw is een multidisciplinair gezelschap dat projectmatig werkt met wisselende artiesten uit verschillende disciplines. Deze samenwerkingen dicteren de vorm en inhoud van de werken die Hanafubuki maakt. Het oeuvre heeft daardoor een grote verscheidenheid waarbij de nadruk steeds ligt op het visuele karakter.

Creatie
Hanne Holvoet, Sari Veroustraete
& Samuel Baidoo

Spel
Sari Veroustraete / Lies Vandeburie
Samuel Baidoo / Mathias Skole

Tekst
Tiemen Heemstra

Technische ondersteuning
Joris 'Sjorre' Thiry & Caroline Mathieu

Met de steun van
Stad Antwerpen, Fameus, CC De Kern
& Ultima Thule

Met dank aan
PodVis Festival Mechelen, Gravenhof
Hoboken, Rataplan, De Theatergarage,
CoSta Xandry van den Besselaere & Sven
Ronsijn

OVER DE LESMAF

Beste leerkracht,

Je komt of kwam met je klas naar *Diorama* kijken.

In de wereld van *Diorama* is de zon op een ochtend niet rond maar vierkant. Een plotse verandering waar niemand om heen kan. De voorstelling gaat over omgaan met verandering en welke emoties daarbij komen kijken, zoals liefhebben of loslaten. Dit kan reacties bij je klas en jezelf losmaken. Een startpunt voor een schat aan lesmateriaal en gespreksonderwerpen in je groep.

Deze lesmap wil je inspiratie geven om met deze thema's aan de slag te gaan in de klas.

We nemen jullie mee in een fantasierijke, visuele reis, vol met geluid en muziek. Een aanzet om later met de klas tot eigen creaties te komen, zowel op drama-, muziek-, beeld- en bewegingsvlak. In deze lesmap vind je een aantal ideeën om jullie hierbij muzisch op weg te helpen in de klas.

Wij wensen jullie in elk geval een mooie theaterbeleving!

En wie weet...

Interessante gesprekken nadien ...

En leuke muzische lessen in de klas ...

Zonnige groetjes
van Hanafubuki

VOORAF IN DE KLAS

INTRO

We zochten naar de meest geschikte vorm om de inhoud van de voorstelling toegankelijk te maken voor dit jonge publiek. Voor deze voorstelling betekent dit dat we spelen:

- Het publiek zit niet in de zaal maar op het podium, in de klas of turnzaal, dicht bij de spelers.
- Iedereen zit op een aangepaste tribune zodat alle kinderen goed kunnen kijken.
- Het licht gaat nooit helemaal uit zodat iedereen zich veilig voelt.

Als je dit weet kan je al een tipje van de sluier lichten en de kleuters nieuwsgierig maken naar wat komen gaat. Een diorama is een kijkdoos:

- Welke figuren zouden er zijn?
- Gaat er muziek zijn?
- Wat zou er allemaal in zo een kijkkast kunnen zitten?

Als je wil kan je samen met je klas naar de [trailer](#) kijken maar je kan ook enkele activiteiten doen in het thema van de voorstelling om je klas op te warmen.

zeepbellen blazen!
welke kleuren zie je?

• maak een wandeling, rondom de school, op de speelplaats of in de klas. Verzamel onderweg allerlei voorwerpen. Sorteert daarna alle vondsten. Welke vormen lijken op elkaar? Welke kleuren zijn het zelfde? Of leg ze van klein naar groot. Toon ze net zoals in een museum.

Neem een doos.
Fantaseer met de kinderen wat er in de doos zou kunnen zitten.

ga naar buiten
kijk naar de wolken
waar lijken die vormen op?

BASISVORMEN & KLEUREN SPEL

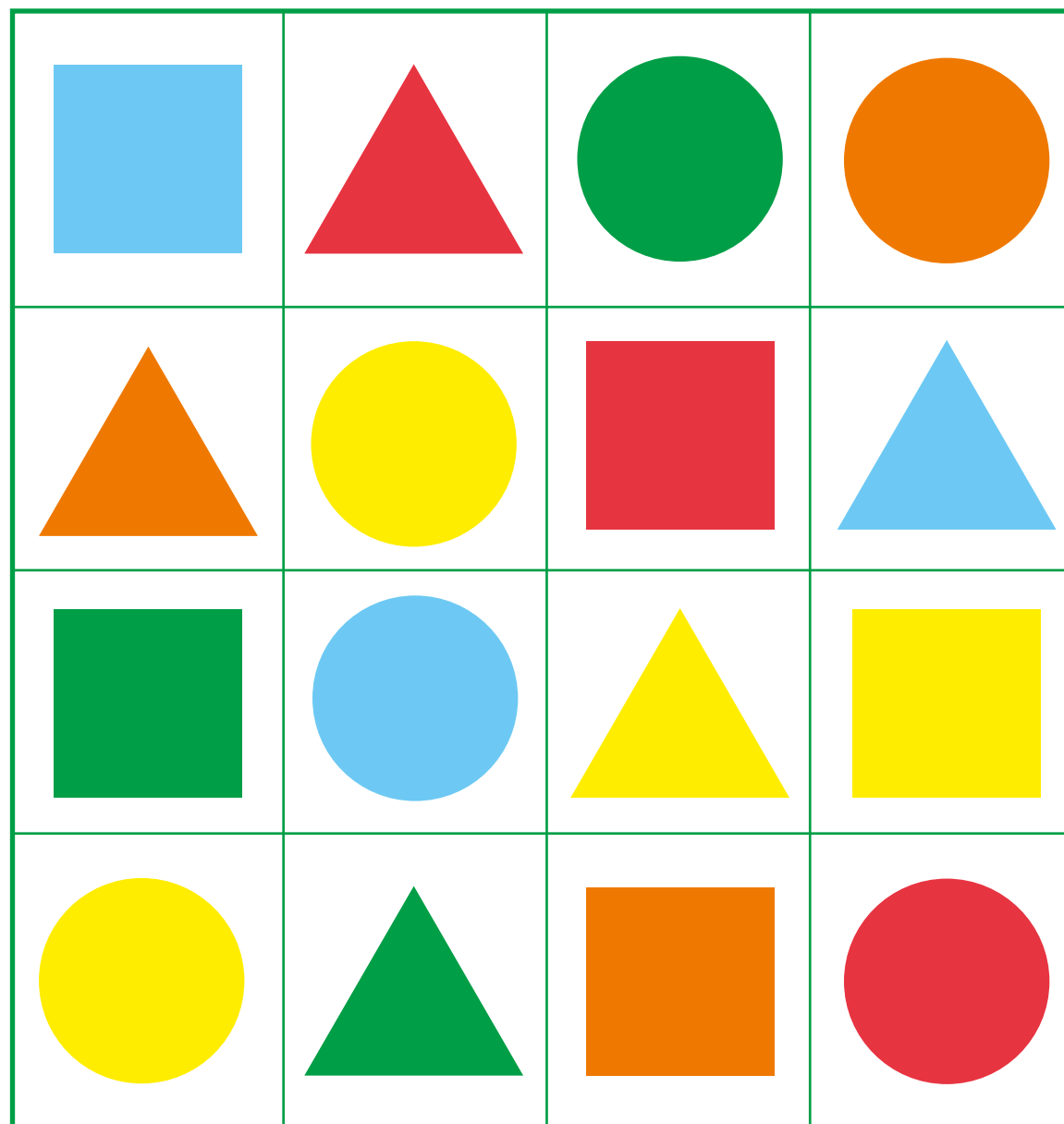
voorbereiding

Knip een aantal vormen driehoeken, cirkels en vierkanten uit rood, geel, oranje, blauw en groen papier. Je kan ze ook met krijt op de speelplaats tekenen of met verschillende kleuren tape op de grond kleven. Leg de vormen in een raster.

aan de slag!

Spring van de ene kant van het speelveld naar de andere kant, je mag alleen steeds op een bepaalde kleur of vorm staan. Zeg een bepaalde kleur, de kinderen moeten snel op deze kleur gaan staan. Zeg een bepaalde vorm, de kinderen moeten snel op deze vorm gaan staan. Laat een kleuter een bepaalde vorm of kleur benoemen, andere kleuters moeten op de vorm of kleur gaan staan. Benoem geen kleur of vorm maar geef een raadsel, bijvoorbeeld: 'de kleur waarop je moet gaan staan is hetzelfde als de zon.' Benaadruk dat er geen juist of fout is.

Door dit spel bewegen de kleuters veel en zijn ze onbewust bezig met het herkennen en benoemen van de vormen en kleuren.

SCHADUW DIEREN

voorbereiding

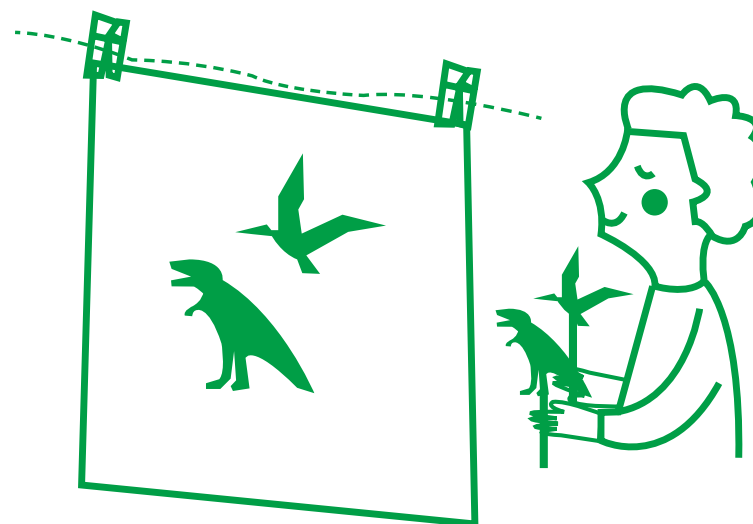
Verzamel allerlei speelgoed dieren. Zorg voor groot tekenpapier, stiften of potloden en zaklampen.

aan de slag!

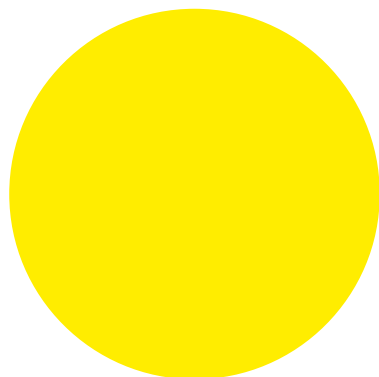
Laat de kinderen experimenteren met de zaklamp. Kijk hoe de schaduw veranderd als je beweegt met het de lamp. Zorg ervoor dat het speelgoed een schaduw werpt op het papier. De kinderen zullen dan ook ervaren hoe lastig het is om de zaklamp zo neer te leggen dat je de schaduw goed kunt natekenen en dat je niet zelf voor de lichtbron moet staan. Laat hen de schaduwen omlijnen.

De silhoutetten die de kinderen hebben getekend kunnen ze nadien zelf invullen met verschillend tekenmateriaal (bv stempels, schilderen,...).

Next level: je kan ook de figuren uitknippen voor een eigen schaduwspel. Kleef de dieren op een stokje. Hang een groot doek of papier op aan een wasdraad. Zorg voor een goede lichtbron achter het doek. Laat de kinderen spelen met hun eigen personage.

NA DE VOORSTELLING

SAMEN FILOSOFEREN

De kinderen hebben verschillende indrukken gehad. Vaak zitten ze zo in het moment dat je best na de voorstelling hen de kans moet geven om hun bevindingen te delen. Misschien vind je dus wel moment voor een kringgesprek vlak na de voorstelling, voor je actief aan de slag gaat. Het is zeer verrassend om te filosoferen met kinderen en het stimuleert de taalontwikkeling. Er bestaan namelijk geen foute antwoorden en je hebt er geen kennis voor nodig.

Stel de kleuters open vragen. Wat hebben ze gezien? Wat hebben ze gevoeld? Durf doorvragen.

Stel hen de vraag wat zij er van zouden vinden;

- Als de zon op een dag vierkant was?
- Weten ze waar en wanneer de zon gaat rusten?
- Waarom de hemel zo hoog is?
- Of er achter elke wolk een zon zit?
- Kan een leeuw je vriend zijn?
- En kan je een pinguin die je niet kent missen?
- Kan je met een groene zon leven?
- Wat als alles vierkant is? Hoe zou dat zijn?
- ...?

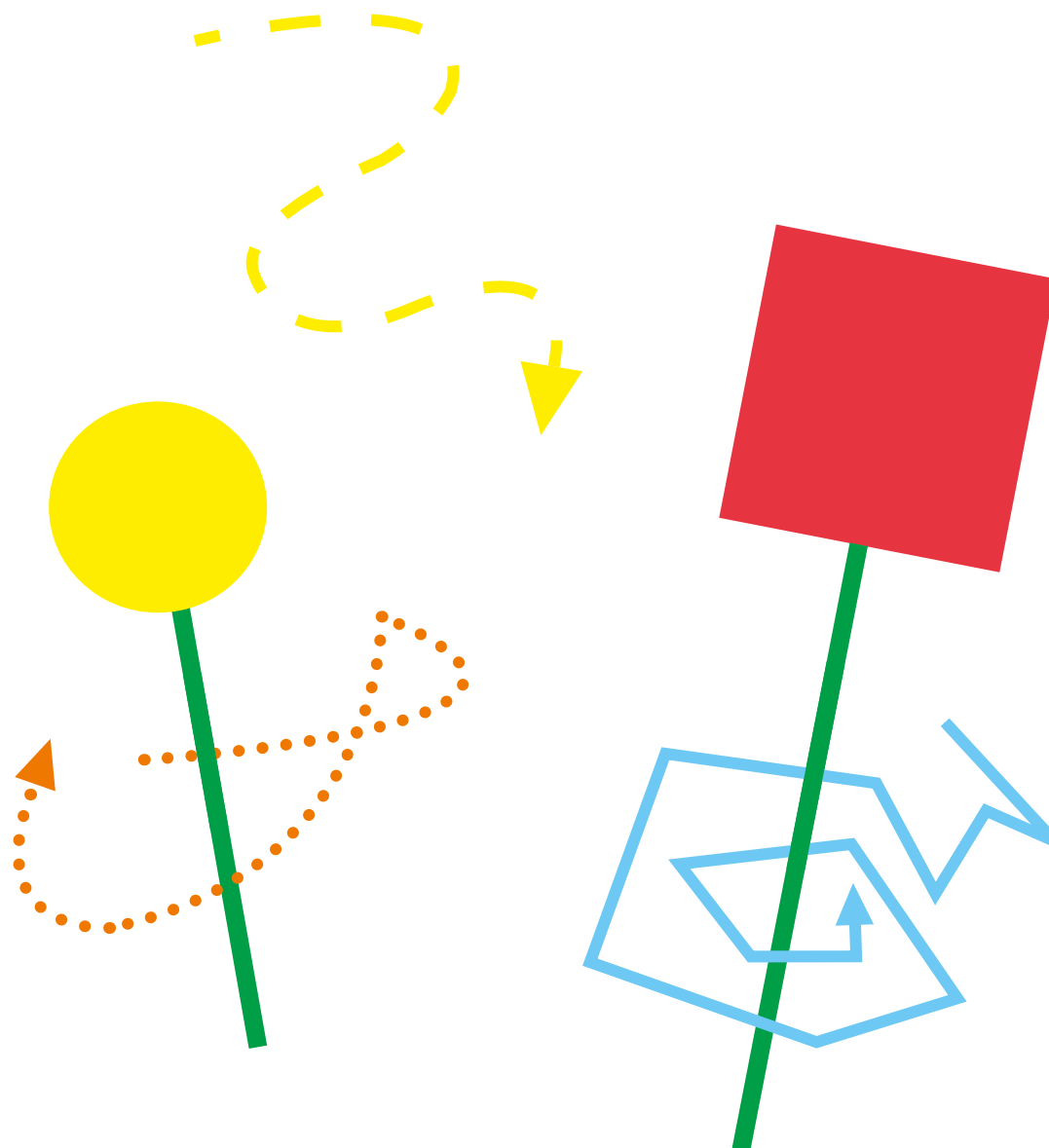
ZONNEDANS

voorbereiding

Laat de kinderen hun favoriete zon uitknippen en op een stokje kleven. Deze kan eender welke kleur of vorm hebben.

aan de slag!

Hiermee doen we allemaal samen een zonnedans. Laat de zon opkomen en dansen! Hoe beweegt jou zon? Snel, traag? Hoog, laag? Maakt ze rondjes of rechte lijnen? Golfjes of trapjes? Als de juf of meester stop roept blijft iedereen muisstil staan. Een grote groep standbeelden allemaal bij elkaar. Kijk naar de andere standbeelden en hun gekke houdingen. Als de juf of meester start roept gaat de zonnedans verder.

inspiratie

NIEUWE VORMEN

VORMEN KRINGSPEL

voorbereiding

Voor dit spel heb je ruimte nodig. Trek dus naar de speelplaats, turnzaal,...

aan de slag!

Ga allemaal in de kring staan en geef elkaar handen. Probeer om een mooie kring te maken, jullie staan nu in een perfecte cirkel!

Lukt het ook om als groep een vierkant en maken? Of een driehoek? Welke vormen kennen jullie nog, kunnen jullie die ook maken?

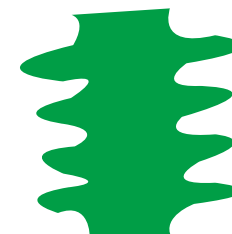
Next level: Misschien kunnen jullie als groep nieuwe vormen bedenken en deze een naam geven? Neem deze prent erbij en toon de vreemde vormen. Kunnen we deze samen maken?

BOIO

ZIFFER

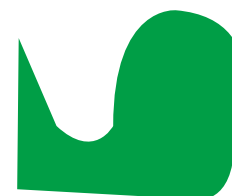
KWIGGEL

KIRKI

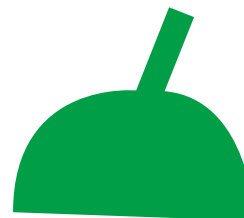
TOOOOOBIE

MUMBEL

BAMBUS

PAPPER

WOMP

DIEREN MEMORY

aan de slag!

Dit spel gaat zoals memory, maar met levende dieren. Twee kinderen gaan naar de gang. De leerlingen in de klas zoeken een vriendje en spreken een dieren geluid af (een beweging kan ook). Dan verspreiden ze zich door het lokaal. De twee kinderen komen binnen en duiden twee leerlingen aan. Deze kinderen laten hun leerlingen horen. Wanneer een paar gevonden wordt, gaan deze kinderen zitten. De bedoeling is om alle paren in de klas te ontdekken.

HET VOGELTJE

aan de slag!

De leerlingen zitten in een kring met de handen op de rug. In het midden zit één van de leerlingen, de leeuw, met de ogen dicht. Een leerling uit de kring krijgt een fluitje van de leerkracht. De leeuw moet raden wie het fluitje heeft. Het fluitje mag worden doorgegeven om de leeuw te misleiden. De leeuw opent zijn ogen voor er vijf keer werd gefloten en raad wie de vogel is. Daarna kan er een nieuwe leeuw in het midden van de kring gaan zitten.

13

DIEREN RADEN

aan de slag!

De leerlingen krijgen een kaartje met een dier op (zie bijlage). Eén voor één komen de leerlingen naar voor en beelden het dier uit in beweging en geluid. De anderen raden wat voor dier het is.

JUNGLE HOORSPEL

voorbereiding

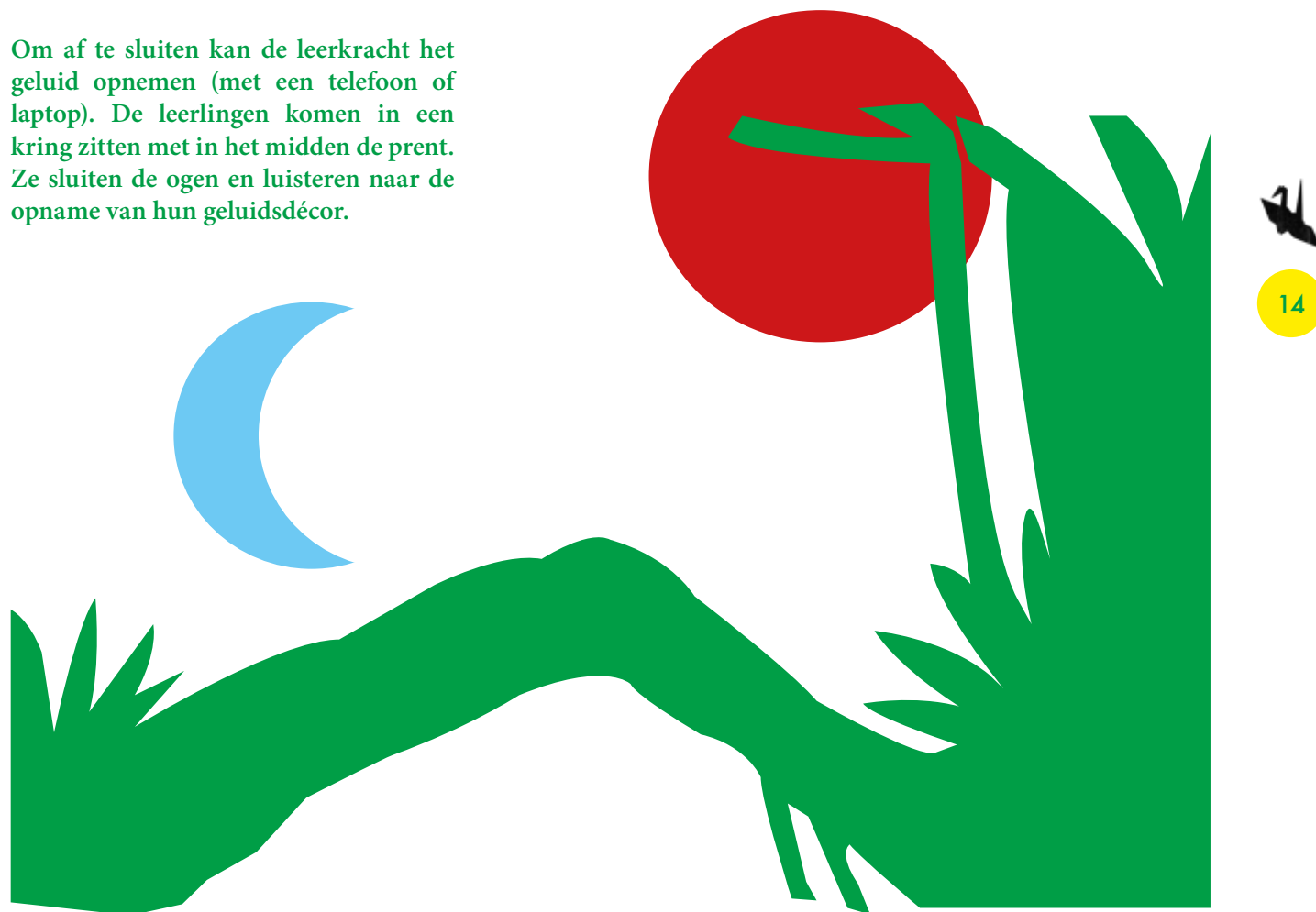
Druk de jungle prent in de bijlage af of projecteer hem op een scherm.

aan de slag!

De kinderen krijgen de jungle prent te zien. Ze staan in een kring en gaan op zoek naar geluiden die bij de prent passen. Ze kunnen hierbij hun lichaam en stem gebruiken. (In de handen wrijven voor het water, zachtjes grommen bij de leeuw, op de grond stampen voor de olifant etc.). Vervolgens kiezen de leerlingen één geluid. Ze sluiten de ogen en op het teken van de leerkracht (een fluitje) begint het hoorspel. Start niet allemaal tegelijk. Luister en kies goed wanneer je je geluid wil laten horen. Begin rustig! Ze houden op wanneer de leerkracht opnieuw het teken geeft.

Next level: Ze gaan met de klas als een orkest voor de leerkracht staan. De leerkracht is dirigent en heeft een zon vast. Als de zon hoog staat mogen de leerlingen veel geluid maken (brullen of roepen is verboden.) want dan is het dag in de jungle. Als de zon laag staat mogen de leerlingen zachtjes geluid maken, want dan is het nacht en slapen de dieren. Op het teken van de leerkracht start het jungle orkest. Als ze het teken opnieuw horen is het muisstil.

Om af te sluiten kan de leerkracht het geluid opnemen (met een telefoon of laptop). De leerlingen komen in een kring zitten met in het midden de prent. Ze sluiten de ogen en luisteren naar de opname van hun geluidsdécor.

ZONNEMOBIEL

voorbereiding

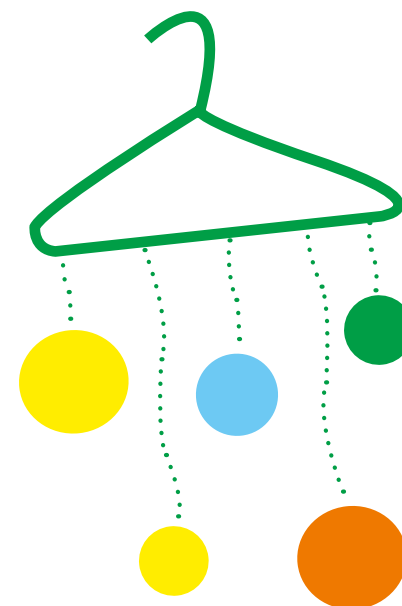
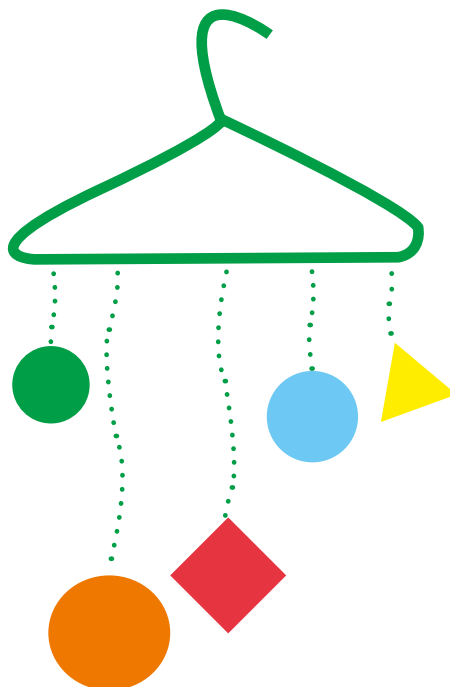
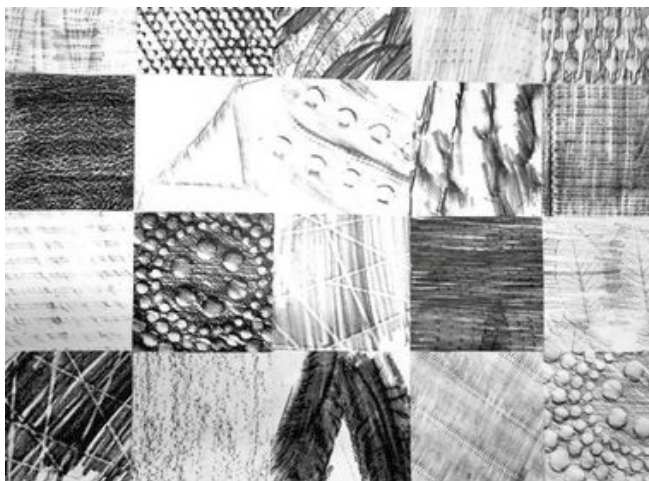
Verzamel kapstokken, verschillende structuren (zoals ribbelkarton, plastic, houten plank), tekenpapier, touw, tape en wasco's of pandakrijt.

aan de slag!

“De beer mist de ronde zon. Hij tekent daarom cirkels in het zand. Alle soorten cirkels; grote, kleine, zonne- én maan-cirkels.”

Laat de kinderen eerst hun papieren vol kleuren met de structuren eronder. Deze techniek heet frottage. De texturen komen nu te voorschijn op het papier.

Knip of scheur verschillende zonnen. Kleef een touwtje aan elke vorm en maak het vast aan de kapstok. Zo nu heb je je eigen zonnestelsel gemaakt! Kijk, als je hard blaast bewegen alle hemellichamen.

MAAK JE EIGEN DIORAMA

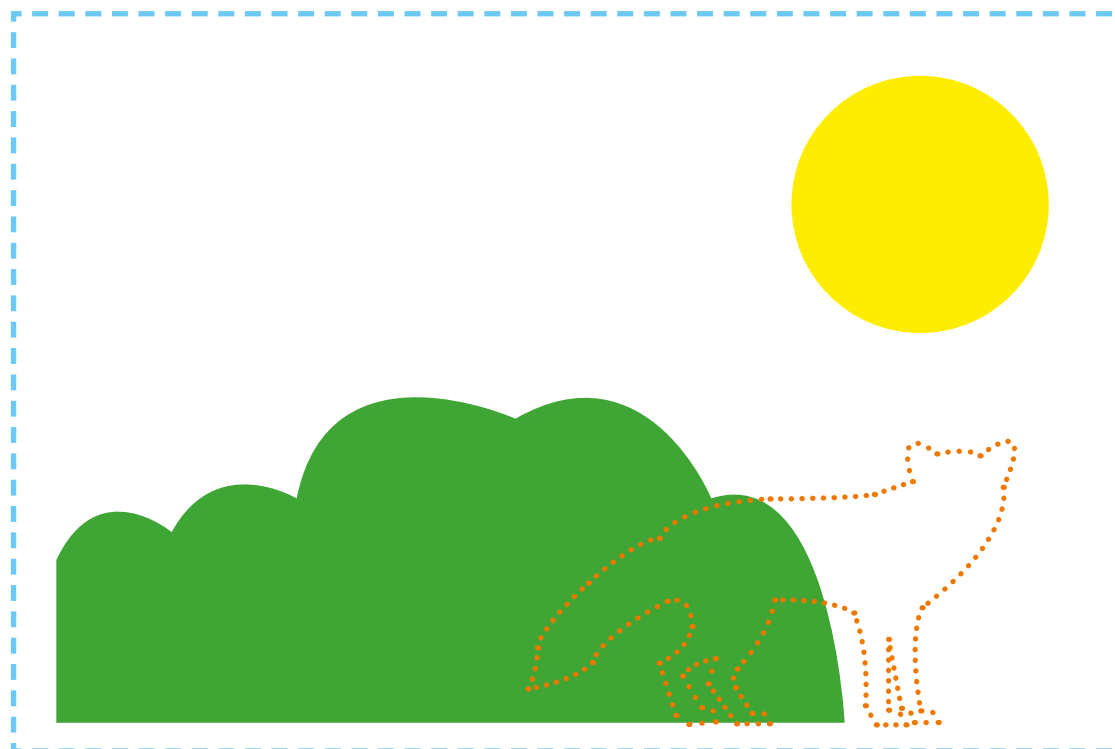
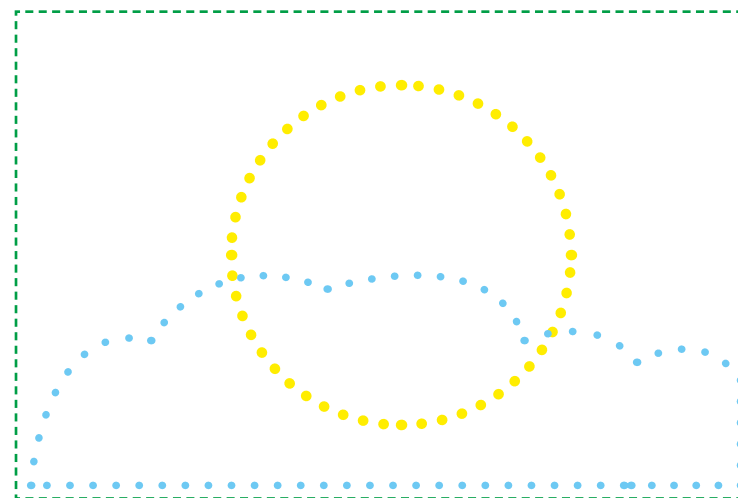
voorbereiding

Kopieer de sjablonen in de bijlage. Knip ze uit en snij het venster uit met een breekmes.

aan de slag!

Laat de kinderen eerst een paar achtergronden en figuren maken die passen binnen de afgebakende ruimtes. Ze kunnen zowel de voor als de achterkant gebruiken. Kies voor gekleurd papier dat ze kunnen scheuren of divers tekenmateriaal.

Laat ze vervolgens hun diorama-sjabloon versieren. Plooi en kleef samen het mini-diorama in elkaar. Zoals je ziet zijn de zijkanten open. Hier kan je je eigen figuren en achtergronden in schuiven.

ZET DE ZON OP JE GEZICHT

voorbereiding

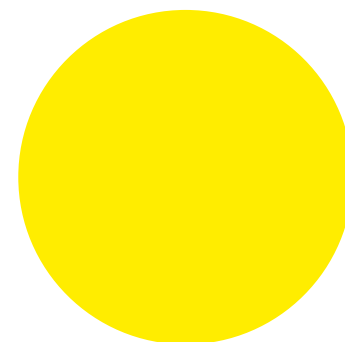
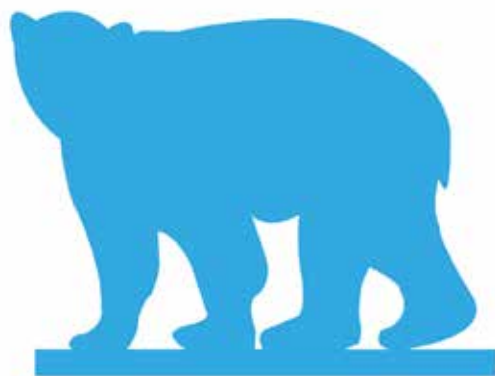
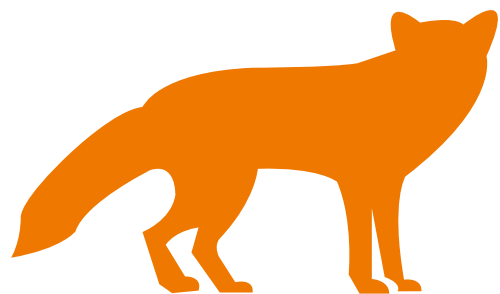
Voorzie stevige, gele papieren. Projecteer de verschillende afbeeldingen met wolken in de bijlage in het groot op een muur in de klas of hang een groot blauw doek op.

aan de slag!

In Diorama verandert de zon van vorm. Hoe ziet jouw zon er uit? Welke vorm heeft die? Rond, hoekig, kronkelig met zachte of juist scherpe hoeken? Is klein? Of groot? Teken je zon op het gele papier. Knip ze uit! Knip ook gaatjes voor de ogen en je neus. Zet je zon op je snoet en schijn hoog tussen de wolken!

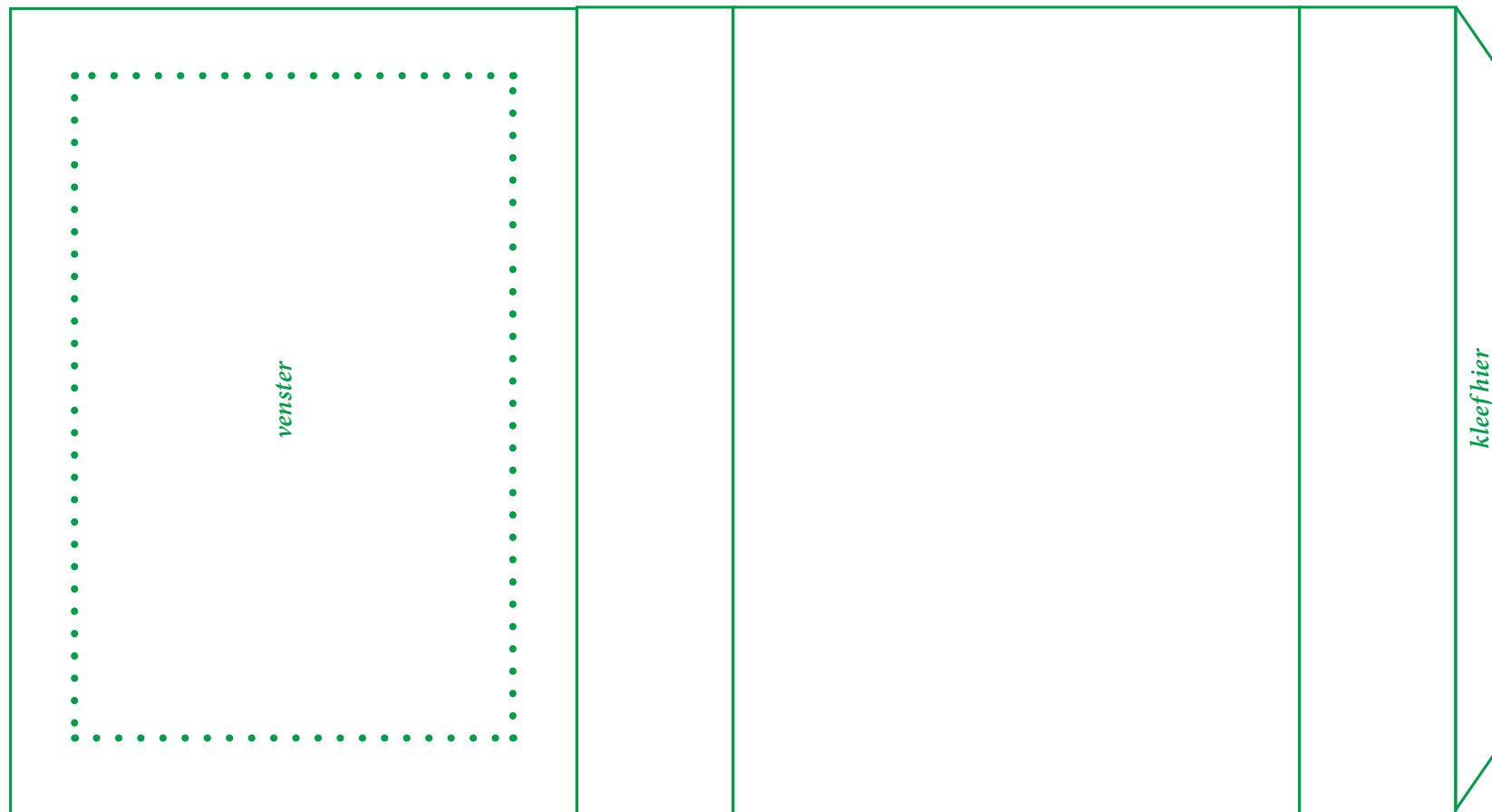
Next level: Hou een fotoshoot van alle zonnen. Schrijf je naam met je zonneneus in de lucht. Doe een zonnedans.

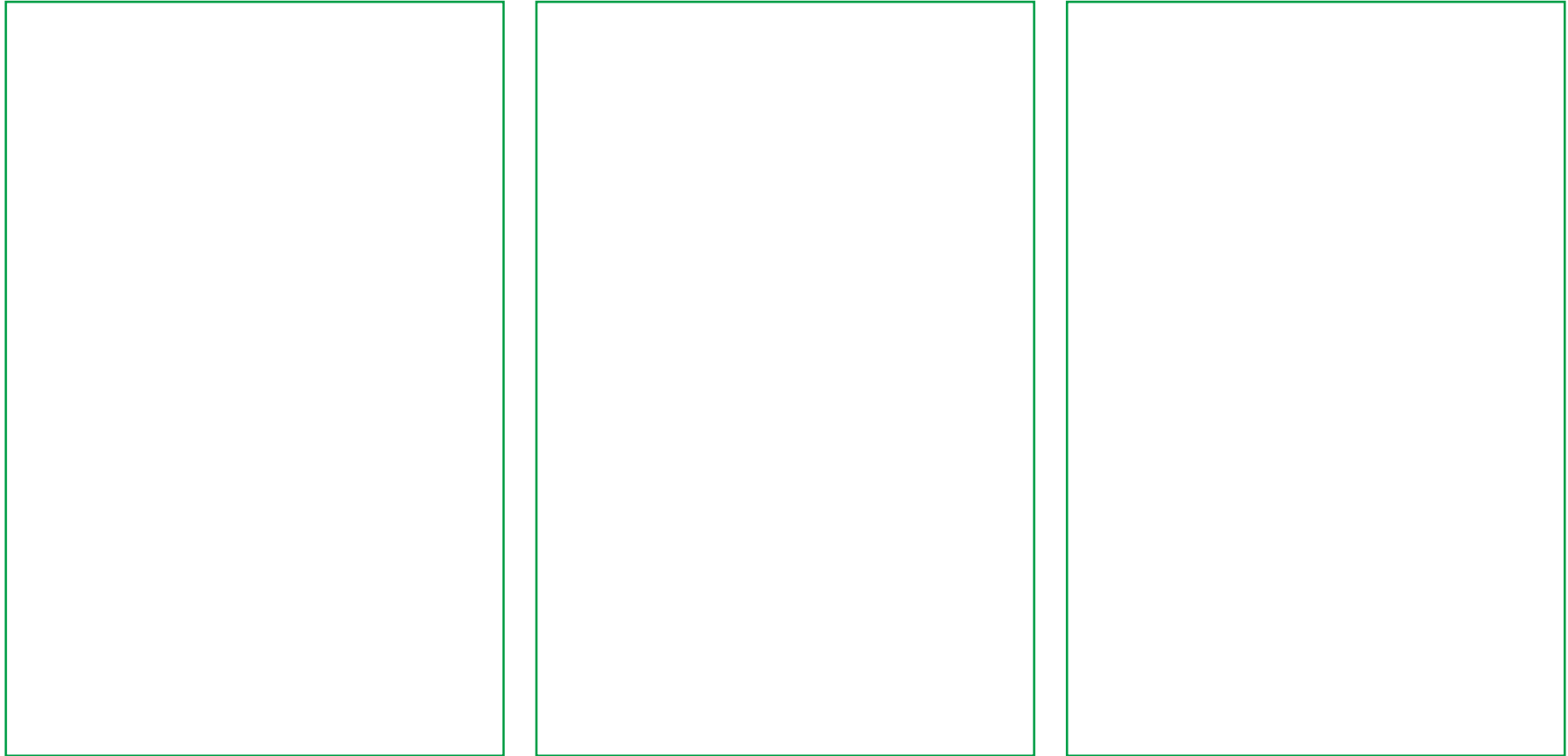

Kopieer deze afbeelding op 133% op een
A3 formaat en liefst op dik papier (120 gr).

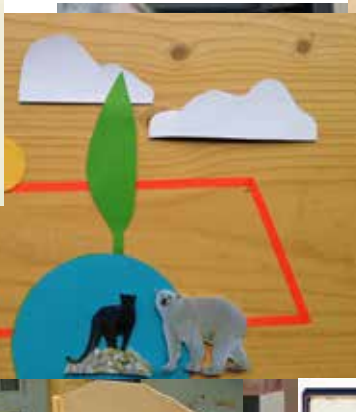
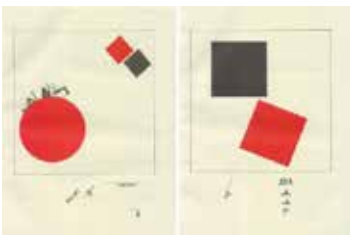
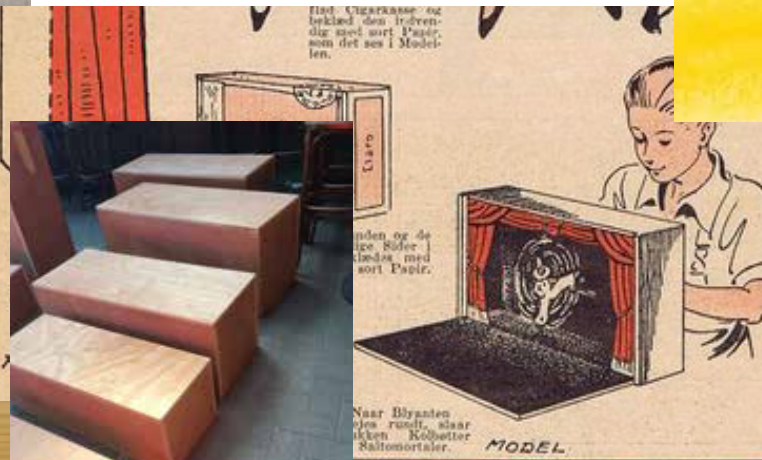
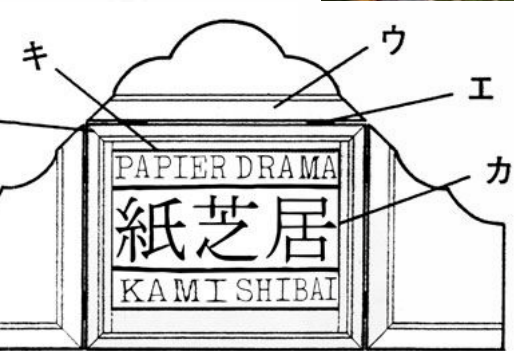
Kopieer deze afbeelding op 133% op een A3 formaat en liefst op dik papier (120 gr). Knip ze uit.
Deze kaarten passen perfect in het diorama en vormen de ondergronden voor de landschappen,
dieren, ...

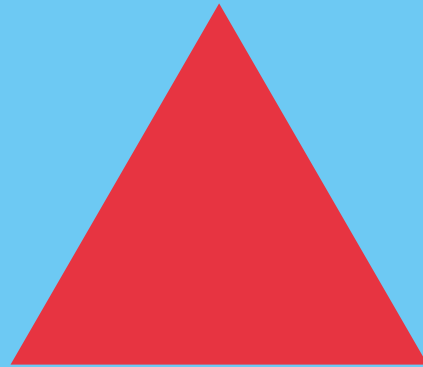

veel kijk-luister & doe-plezier!

einde

meer? neem een kijkje op
www.hanafubuki.be

